

TUKITIIVISTELMÄ 2.4.2026 AB-alue

Tarkista viimeisin tieto ja yksityiskohtaiset ohjeet hakuoppaasta ja sitoumusehdoista. **Muutokset mahdollisia.**

www.ruokavirasto.fi

Päätukihaku 9.6.2026 /Viimeinen muutospäivä 1.10.

2026 UUTTA /TARKENNETTU

- o Pellon hallinta oltava tuenhakijalla 9.6. – 1.10. (viimeiseen muutospäivään).
- o Pysyväksi nurmeksi muuttuu ala, joka on 7 -vuotta ilmoitettu heinäkasveilla tai muilla nurmirehukasveilla (aikaisemmin 5 v).
- o Monivuotinen viljelykierto 2026 alkaen, kts. sivu 6.
- o Jos valvonta hylännyt pajuttuneen/puun taimia kasvavan alan => alan kunnostaminen; kyntö, jyräntä tai muu muokkaus.
Ei riitä esim. kevyt äestys ja kylvö.

MAATALOUSTOIMINTA ja MAATALOUSMAA

- => satelliitti seuraa 2026.
- => vastaa aina satelliittiseurannan selvityspyyntöön. (tai peru tuet 1.10. viimeistään)
- o Lohko maatalousmaata. (pajut, puun taimet, rikkakasvit).
- o Kasvulohko oltava tukielpoinen 9.6. alkaen ja vähintään 31.8. asti. **(Tarkennus)**
- o Kasvi ilmoitetun mukainen, koskee kaikkia kasveja.
- o Kylvö: kasvuston perustaminen viimeistään 30.6.
- o Sato korjattu: Suojavyöhyke ja turvepeltojen nurmet 15.9.
- o Kasvuston säilytys: Ekojärjestelmän toimenpiteet.
- Kesannot:** kylvä, niitä, laidunna tai muokkaa 15.9. mennessä. (jotain tehtävä).
- Heinä- ja muut nurmirehukasvustot:** sadon korjaus, niitto, laidunnus tai kasvuston uusiminen 15.9. mennessä. Markkinakelpoinen sato, joten uudista, jos rikkakasvivaltainen => ei tukea, satelliitti valvoo.
- Valvottu siementuotanto nurmilla,** korjuu voidaan tehdä 15.9. jälkeen. => jos satoa ei korjata, peru tuki viimeistään 1.10.
- Ruokohellillä** hyväksytään myös kevätkorjuu. => selvityspyyntöjä.
- Luonnonlaidun- ja niitty,** joka ei kuulu ympäristösopimukseen -> niitto tai laidunnus 15.9. mennessä.
- Ympäristösopimus (moma)** => Suunnitelman mukainen laidunnus tai niitto ja niittojätteen korjuu tehtävä 15.9. mennessä.
- => **Vaatusmaataloustoiminnasta** sen mukaan, mikä kasvi lohkolle ilmoitettu. Esim. *Eko luonnonhoitonurmi/ Viherlannoitusnurmi* => *Niitto 2026, jos niittoa ei ole havaittu 2025 pinta-alamonito-roinnissa; paitsi, jos voit osoittaa paikkatiedon sisältävällä valokuvalla niittäneesi alan viimeistään 15.9.2025. (Tarkennettu)*

AKTIIVIVILJELIJÄ vaatimus on tukien saamisen ehto,

jotta voi saada; suoria tukia, ympäristökorvausta, luonnonhaittakorvausta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta. Ehto ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista koskevaa ympäristösopimusta, eläinten hyvinvointikorvausta, ympäristösopimuksia ja kansallisia tukia.

LUONNONHAITAKORVAUS ..... 217 €/ha

Minimi 5 ha. Korvauskelpoisuus. Degressio yli 150 ha tiloille. Avo-, sänki- ja viherkesannot, luonnonhoitonurmet maksetaan max 25 %.

PERUSTULOTUKI (kaikille) .....noin 141 €/ha

UDELLEENJAKOTULOTUKI .....noin 21 €/ha

Enintään 50 ha:lle. Viljelijöille, joille maksetaan perustulotukea.

ERIKOISKASVIPALKKIO .....95 €/ha

sokerijuurikas (viljelysopimus), tattari, *linssi, *peltoherne (ruoka- tai reuherne), kikherne, härkäpapu, makea lupiini (lajike), ihmisravinnoksi käytettävät avomaan vihannekset (kts tukiehdot), kevä- ja syysrapsi, kevä- ja syysrypsi, öljypellava, öljyhamppu (lajike, vakuustodistukset 9.6. kuntaan) ja ruistankio (camelina).

=> **Huomioi**, että edellä mainittujen valkuais- ja öljykasvien seokset ovat palkkiokelpoisia. *Linssi ja peltoherne: pieni määrä viljaa tukikasvina sallitaan.

TÄRKKELYSPERUNA (viljelysopimus)..... 730 €/ha

NUORTEN VILJELIJÖIDEN TULOTUKI (EU) ....noin 100 €/ha

Enintään 150 ha:lle. Haku 5-vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta pääasiallisena yrittäjänä ja maksetaan 5 v peräkkäin. Ikävaatimus enintään 40 v, (31.12.). Ammattitaitovaatimus täytyttävä ensimmäisenä nuoren viljelijä tulotuen haku vuonna, viimeistään 31.8. (koskee uusia aloittavia).

LUOMUKORVAUS (korvauskelpoisuus)/ Haku Vipussa 9.6.

Kasvivila 184 €/ha + Kotieläintila 150 €/0,5 eläinyksikköä/hehtaari, Avomaan vihannekset 679 €/ha.

- Vähimmäisala 5 ha tai 1 ha puutarhakasvi. (korvauskelpoinen ala)
- Peruskoulutusvaatimus 5 pv kasvi + 2 pv eläin. Koulutus oltava suoritettu ennen sitoumuksen alkua. Luomuvalvontaan ilmoittautuminen viimeistään 30.4. peltokasvi- ja kasvinhuonetuotannon osalta ja eläintuotannon osalta sen eläinlajin/lajien osalta, joita sitoumus koskee:
a) Uusi luomuviljelijä, b) Tilatyypin vaihto, c) Uusi eläinlaji, eläintila/Lomakkeet liitteineen Elinvoimakeskukseen/
- Sitoumusmuutokset lomake 215M Elinvoimakeskukseen viim. 9.6.
- **2026 tuenhakija** voi hakea uuden kauden mukaista 5 v sitoumusta sekä lisäaloja voimassa olevaan sitoumukseen.
- Suoritettava 1 päivän täydentävä koulutus (noin 5 h) tai hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän luomuneuvontaa, lomake 676, (min. 3 h) sitoumuskauden aikana.

Huom! Jos mukautettu luomusitoumuksesi **päättyy 30.4.2026**, on täydentävä 1 pv koulutus (tai Neuvo-neuvonta) olla suoritettuna.

- Luomukotieläintilalle korvaus alalle, jossa täyttyy 0,5 ey/ha.

Myyntikasvivaatimus 30 % siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta, toteutus vuosittain -> koskee myös luomukotieläintiloja, joilla pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään (sitoumusalalla tuotettua rehua tulee huomattavasti enemmän kuin tilan eläinmäärän ruokinnassa sitä pystytään hyödyntämään ja tilan eläintiheys on alle 0,3 ey/ha). Osittaisen sitoumuksen tehnyt avomaan vihanneksia viljeltävä vähintään 1 ha; myyntikasvivaatimus ja ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti.

Ei myyntikasvivaatimusta; jos on luomukotieläinsitoumus ja vähintään 50 % oman karjan rehuksi **tai** yhteistyösopimus luonnonmukaisen kotieläintuotannon tilan kanssa; *Laadi rehuntuotantosopimus koko sitoumuskauden mittaiseksi tai toistaiseksi voimassa olevaksi (Uutta), tai* sopimus välitysluokan/rehualmistajan kanssa (sopimuksessa: luomuvalvontaan kuuluva ja tuotteet luonnonmukaisesti tuotettu). Osoitettava, että rehua toimitettu sopimuksen mukaisesti esim. lohkokirjanpito, rehukirjanpito, tuotevirtakirjanpito.

Myyntikasviksi ei lueta ennen tuleentumista korjattavia viljoja, palkoviljoja eikä niiden seoskasvustoja. **Tarhaherne** teollinen tuotanto myyntikasvi vain, jos sopimus **viimeistään 15.6.**

Rajoite kesantona vuosittain enintään 25 %.

YMPÄRISTÖSOPIMUKSET/ haku Vipussa 9.6.

=> 2026 tuenhakija voi hakea.

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus; minimi 0,30 ha, 5 v,

550 €/ha/v tai 650 €/ha/v. Vuosittainen haku: Kunnostusraivaus 450 €/ha/v, Aitaus 1500 €/ha/v, Petoaitaus 2400 €/ha/v.

Kosteikon hoitosopimus minimi 0,30 ha, 5 vuotta, 500 €/ha/v.

Alkuperäiskasvien ylläpitösopimus 400 €/laji/v haku ja vuosittainen maksu haetaan 214 lomakkeella 9.6.2026 Elinvoimakeskukseen.

Ei-tuotannollinen investointi: Kosteikkoihin (veden peittäjä), kaksitasouomiin, turvepelto kosteikkoksi/ Elinvoimakeskukseen / Haku Hyrrän kautta 1.1.–15.5.2026 sekä 1.8.–15.12.2026.

Helmi-tuki perinnebiotoopeille tavarana tai palveluna.

Esim. laidunalueen aitaaminen, pienimuotoiset raivaukset, ruovikon niitto/Elinvoimakeskus Esko Vuorinen puh. 02950211.

YMPÄRISTÖKORVAUS (korvauskelpoisuus)

Vähimmäispinta-ala vaatimus 5 ha ja puutarhakasveilla 1 ha.

Tilakohtainen toimenpide: Peltoviljelykasvit.....45 €/ha

Puutarhakasvit ja kumina...113 €/ha

Ei makseta: Ekojärjestelmätuen; viherlannoitusnurmille, luonnonhoitonurmille eikä monimuotoisuuskasveille, kasvimaasta, kesannosta, puuvartisten energiakasvien alasta, muun hampun kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta, suojavyöhykkeestä.

Yleiset vaatimukset => toteutettava kaikki 3 kpl

- Lohkomuistiinpanot (Muistiinpanot ja ilmoitukset on vastattava toisiaan).
- Viljavuustutkimukset 5 v välein (linjanäytteenotto joka 3. vuosi). Oltava voimassa korvauskelpoisilla peruslohkoilla, joita voidaan lannoittaa. Uusista viljelijän hallintaan tulleista lohkoista sitoumusvuoden loppuun mennessä mutta, jos lannoittaa niin Ehdollisuudessa ennen lannoittamista tutkimus kuitenkin vaaditaan.
- Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma**; laadi toisena tai kolmantena sitoumusvuonna (alla taulukko, katso laatimispäivä, milloin voit tehdä). Palauta maaseutuelinkeinoviranomaiselle, joko sähköpostin liitteenä tai postitse. Pohja osoitteessa Ilmastosuunnitelma.fi, ei voi tehdä Vipussa.

Sitoumusvuosi	Suunnitelman laatimispäivämäärä
2023	✓ 23.9.2025 - 30.4.2026
2024	✓ 23.9.2025 - 30.4.2027
2025	31.5.2026 - 30.4.2028
2026	1.5.2027 - 30.4.2029

Tilakohtaiset valinnaiset toimenpiteet (Päätukihaku)

=> valittava 2 kpl /vuosi.

1. Ilmasto- ja ympäristökoulutus (Vipussa tehdään)

- o 2026 valittu koulutus aukeaa syksyllä.
- o Maatilan osallinen, voi suorittaa sitoumusvuosittain 30.4. mennessä yhden seuraavista koulutuksista (samaa koulutusta ei voi suorittaa kahdesti):
  - Hiilensidonta peltomaahan ja maaperän kasvukunto.
  - Kasvihuonekasvupäästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen maatilalla.
  - Maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen.
  - Maatilan vesiensuojelu.
  - Integroidun torjunnan menetelmät.

2. Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (Vipu ohjaa)

Sitoumuskauden loppuun asti, siitä vuodesta, kun valitsee. Jos lohkon hallinta poistuu, voi valita tilalle toisen.

- Jos 2023, 2024 tai 2025 valittu, niin valitse => vipu ei ilmoita.
- o **Säilytä** (tai **perusta**) keskimäärin 3 m leveä monivuotinen nurmi- tai niittykasvusto vähintään 2 peruslohkon (vähintään 0,5 ha) kaikille reunoille; vain yksivuotisen tuotantokasvin viljelyssä olevalle peruslohkolle.
- o **Säilytä** samalla lohkolle niin kauan, kun kyseisellä lohkolle viljellään yksivuotista tuotanto kasvia:
  - jos ei toteudu seuraavana vuonna, niin toteutettava toisella ehdot täyttävällä lohkolle.
  - Jos ei ole enää kahta toimenpiteeseen kelpaavaa lohkoa, voi valita toisen valinnaisen toimenpiteen.

- Ei saa lannoittaa, eikä käyttää kasvinsuojeluaineita.
- Ei lohkoille, jossa suojakaistavaatimus tai vesistön varrella sijaitseva tai johon ilmoitettu ekojärjestelmän monimuotoisuuskasveja.
- Ei vuosittaista niittovaatimusta => ei saa olla puuvartisia kasveja.

3. Maaperän seuranta

Teetettävä 2:lla vähintään yli 0,5 ha peruslohkolle **joko**:

- Laaja maa-analyysi; kokonaishiilen määrä ja orgaanisen aineksen määrän analyysit **sekä lisäksi pitää tehdä** jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaava tutkimus koskien esim. => maan mikrobiologista aktiivisuutta tai kationinvaihtokapasiteettia tai vedenpidätyskykyä tai varastoravinteita tai varantoravinteita tai hivenaineita.
*Analyysiin tulee sisältyä näytteenotto kahdelta eri lohkolta kuten viljavuustutkimuksessa, mutta kuitenkin niin, että **yksi näyte/ peruslohkoa kohden** ja näytteestä voitava toteuttaa tarvittavat analyysit. **TAI** (jatkuu)

----- Maaperän seuranta -----

2)

- Maaperän skannauslaitteistolla tehty analyysi peltomaan lautekijöistä, joka mittaa reaaliajassa antureita käyttäen ja paikkatietoon yhdistäen kasvien kasvuun vaikuttavia maaperän ominaisuuksia. Tuottaa visuaalista tietoa lohkon sisäisestä vaihtelusta. Skannausanalyysin tulokset kalibroidaan tutkittavalle lohkolle maanäytteiden avulla.

Analyytit sitoumusvuoden aikana analysoitavaksi viimeistään **30.11.**

4. Orgaaniset ravinteet

Voit valita toimenpiteen, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:

- Erottelet lannan separaattorilla vähintään 25 m³ lannan jakeita.
- Erottelet vähintään 25 m³ kuiva-ainetta nestejakeesta sellaisella lietteen laskeutusmenetelmällä, jossa hyödynnetään painovoimaa.
- Käsittelet maataloustoiminnastasi syntyntä lantaa biokaasulaitoksessa vähintään 25 m³.
- Luovutat vähintään 25 m³ maataloustoiminnasta syntyntä lantaa tiloille, jotka tuottavat itse yhteensä alle 25 m³ lantaa/v.
- Toimitat vähintään 25 m³ nurmikasvustoa biokaasulaitokseen. Voit toimittaa nurmikasvustoa tilan ulkopuoliseen biokaasulaitokseen. (käy myös oma tai jos olet osakkaana).

Lannan luovutuksesta tai käsittelystä ja toimitetusta nurmikasvustosta pitää olla kuitti, sopimus tai muu asiakirja **viimeistään 30.11.**

5. Pölyttäjien ravintokasvit (Vipu)

- o Tilalla on oltava kasvukaudella vähintään kahdella eri peruslohkolle viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- tai monivuotisia tuotantokasveja.
- o Peruslohkon ala vähintään 0,5 ha. Peruslohkolle yhtä tai useampaa soveltuvaa kasvia. Jos toteutus osalla peruslohkoa, niin vähintään 1 ha:n kasvulohko, jolla on hyväksytyjä pölyttäjien ravintokasveja: **Esim.** 20 ha peruslohko, jossa 1 ha kasvulohko rypsiä kelpaa.
- o Pölyttäjien hyväksytyt ravintokasvit: öljykasvit, tattari, kumina, korianteri, sinappi, kurpitsat, avomaankurkku, parsa, pavut, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat.
- o **Sallittu** lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet.

6. Täsmäviljelymenetelmät

Viljelijällä tai urakoitsijalla (A-D) on käytössä joku seuraavista menetelmistä:

- Tuotantopanosten paikkakohtaisen sijoittamisen ja levittämisen mahdollistava automatiikka, joka perustuu paikkakotaiseen kuvantamiseen. Voidaan toteuttaa satelliitilla, ilmakuvalla, reaaliaikaisella sensorilla, kameralla tai pellon vyöhykekartoituksella.
- Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen paikkatietoon perustuva lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon.
- Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa.
- Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus.
- Käytössä traktori tai työkon, joka on varustettu vähintään sellaisella ajoautomatiikalla, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa. => **urakoitsija ei käy tähän**, mutta hallinnassasi oleva yhteisömisteinen tai leasingsovelmuslaite käy.

- Toimenpiteen toteuttaminen todennettava tulosteilla tai kuiteilla.
- Lohkomuistiinpanoihin: käytettyjen laitteiden toimintaperiaatteet.
- Urakoitsijan käytöstä oltava urakoitsijan kuittaus tai kuitti **viimeistään 30.11.** sinä vuonna, kun haet toimenpiteen korvausta.

6. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

- o Käytössä oltava vuorovaihteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus, jolla voit tunnistaa rikkakasveja, kasvitaukeja tai kasvintuhoojia ja seurata tilan kasvukaudenaikaista kasvitauti- ja tuholaistilannetta. (kuvakaappauksilla)
- o Sovellus voi olla laaja-alainen tai yksittäisten tuotantokasvien (myös nurmet) kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus. Oltava käytössäsi koko kasvukauden.
- o Viljelijän on voitava todistaa, että hän on käyttänyt sovellusta. **Dokumentointi** esim. kuvakaappauksilla sovelluksen käytöstä.
- o Sovellukset, joissa käyttäjän on mahdollista antaa tietoja käy; Sovelluksia mm.: LukeKasKas (uudistunut), RapsiApp, Minun maatilani – Wisu Ennuste, Cordulus Farm, Agriportal, Sirppi-mobiilisovellus, AgriSmart.

Lohkokohtaiset toimenpiteet (ympäristösitoumus)

1) Maanparannus ja saneerauskasvit max 20 % 223 €/ha

- o Lohkoille, jotka ovat olleet edellisenä vuonna yksivuotisten tuotantokasvin viljelyssä tai edellisenä vuonna ilmoitettu 1. vuoden maanparannus- ja saneerauskasvi, voi ilmoittaa maanparannus ja saneerauskasvin (apila ei mukana 2025). Vipu karttataso. **(Muutos)**
- o Voi ilmoittaa kaksi vuotta peräkkäin. (Muutos)
- o Voi toteuttaa yksittäisellä loholla.
- o Voit perustaa saneerauskasvilla seuraavan vuoden kasvuston.
- o **Kylvö** keväällä (tai edellisenä syksynä kylvetty), kasvuston saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Jos maanparannus- tai saneerauskasvia kasvatetaan samalla loholla 2 vuotta peräkkäin, monivuotisen kasvuston saa muokata maahan toisena vuonna 15.7. alkaen. (Uutta)
- o Voi myös edellisenä vuonna satokasvin alle kylvää seuraavan vuoden maanparannus- ja saneerauskasvin => pääasia, että sinä vuonna, kun toimenpiteen ilmoittaa, **kasvina on vain luettellut kasvit**, mukaan lukien kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto. **(Tarkennus)**
- o **Hoito:** Saa niittää tai murskata kasvukauden aikana ja käyttää hyödyksi. Lannoittaa saa ja käyttää kasvinsuojeluaineita. Saa päättää kemiallisesti.
- o **Maanparannus- tai saneerauskasvit:** aihohunajakukka, apilat (Uusi), auringonkukka, kumina (ensimmäisen vuoden kasvusto), mailaset, mesikätkä, rehuvirna, ruisvirna, samettikukka, sikuri, sinappi (vain valkosinappi eli keltasinappi), öljy- ja muokkausretikka (myös muokkausretiisi). => Vain edellä mainitut kasvit käyvät ja niiden seokset.
- o Et voi kylvää seoksessa esim. nurmikasvien siemeniä.
- Kumina tai kumina seoskasvusto: ensimmäisen vuoden kasvusto käy maanparannus- ja saneerauskasviksi, mutta toisen vuoden maanparannus- ja saneerauskasvina ei voi ilmoittaa.

2) Kerääjäkasvi (kk.) max 30% 35 % 97 €/ha

- o Kerääjäkasvi on yksivuotisen varsinaisen viljelykasvin aluskasvi (eri kasveja oltava) **tai** sadonkorjuun jälkeen kylvettävä kasvi. Varsinaisen viljelykasvin on oltava yksivuotisena viljeltävä peltoviljelykasvi tai puutarhakasvi, ei nurmikasvi. => tasainen kasvusto oltava koko loholla.
- o Kerääjäkasvi voi olla seoskasvusto. (ei kuitenkaan esim. 2 viljalaji seos.)
- o Kerääjäkasvi; ei saa koostua yksinomaan typensitojakasveista, voi perustaa seuraavaan vuoden kasvuston. Hamppu ei käy kerääjäkasviksi.
- Kylvä kk. viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viljan orsavaiheessa tai ennen tai jälkeen viljelykasvin korjuun, viimeistään **15.8.**
- Lannoita kk. pääkasvin mukaisesti. Aluskasvia ei saa lannoittaa satokasvin korjuun jälkeen paitsi, jos kylvetään syyskylvöinen satokasvi.
- Päättäminen: kasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9.; kasvuston saa muokata aikaisintaan 1.10., => paitsi, jos kylvät syyskylvöisen satokasvin, niin aikaisemmin.

Kasvu aika Kerääjäkasvin kasvuajan on oltava **vähintään kuusi viikkoa.**

Ei voi valita lohkolle, jos esim. **Ekotuen** luonnonhoito-, viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuskasvit, tai jos viljelykiertovaatimuksen **väliskasvi** valittuna.

3) Kiertotalouden edistäminen max 80 % 37 €/ha

=> Valitse jo peltotukihaussa 9.6.

Sama hakija voi ilmoittaa lohkoilleen esim. kuivalantaa ja lietalantaa. Samalle alalle vain yhtä ainetta.

1. Levitä lietalantaa, virtsaa, lietalannasta erotettua nestejätettä tai nestemäistä orgaanista lannoitetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla; levitysmäärä vähintään 15 m³/ha. Sijoittamalla levitettävä lietalanta ja vastaavat aineet **voivat olla aktiiviviljelijän omalta tilalta tai muualta.** TAI
2. Lisää peltolohkolle orgaanista materiaalia (orgaanisia lannoitteita, maanparannusaineita tai edellä mainittujen seoksia, kuivalanta toiselta tilalta, lannasta eroteltu kuivajae), jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 % (analyysi). Levitysmäärä vähintään 10 m³/ha. **Ei korvausta kuivalannasta**, jos peräisin korvausta hakevan aktiiviviljelijän hallinnassa olevalta maatilalta.

Tila ei voi luovuttaa ja vastaanottaa orgaanista (Biokaasulaitos, kierrätys).

Korkean ravinnepitoisuuden sisältävien aineiden, joiden fosforipitoisuus on vähintään 3 kg/m³, levitysmäärän on oltava vähintään 5 m³/ha.

Syysilmoituksen liitteeksi;

Maatilan ulkopuolelta tuleva lanta; luovutussopimus, maksukuitti tai rahti- tai kuormakirja tai 469L-lomake.

Ravinneanalyysi (tieto myös kuiva-aine pitoisuus %:sta) kiinteästä tai korkean fosforipitoisuuden aineesta.

Ei lohkolle; jos suojavyöhyke-, **Eko** luonnonhoito- tai viherlannoitusnurmi.

4) Suojavyöhykkeet (sv) (alat Vipu-karttatasolla) 430 €/ha

- o Voi valita 2026. **(Uutta)** => Jos valittu aikaisemmin, valitse, sillä Vipu ei huomautta. Noudatettava sitoumuskauden loppuun asti, kun valitsee.
- o Monivuotinen nurmikasvusto on perustettava (tai se voi olla perustettu jo aiemmin) ja se on säilytettävä loholla perustamisvuodesta sitoumuskauden loppuun. Ilmoitettava korvaukseen oikeuttavalle alalle.

Hoito: viimeistään **15.9.** kasvuston niitto ja korjaus (tai laidunnus => jos sato kokonaan pois laidunnuksella ja jos ei aiheudu eroosiota, ei lisärehua. Sato korjattava myös perustamisvuonna. *Et voi korvata sadonkorjuuvaatimusta korjaamalla kasvuston jo keväällä.* Perustamisen jälkeen ei saa muokata tai lannoittaa => ei koske tilanteita, joissa vahingoittunut kasvusto pitää uusia. **Tulvatasannetta** ei saa lannoittaa eikä muokata. **Kaksitasuoman** kasvusto korjattava vähintään kerran sitoumuskauden aikana. Saa kasvaa kostean maan kasveja.

Ei maksua luomusta tai vuodesta 2023 maatalouskäyttöön otetut uudet alat tai jos pysyvät nurmet Natura-aloilla tai samalla alalla ympin 1 - 3, 5, 7 tai 8 toimenpide.

5) Turvepeltojen nurmet 200 €/ha

- o Voi valita 2026. **(Muutos)**
- o Valitse, jos valittu 2023, 2024 tai 2025 => vipu ei huomautta.
- o Kun valitsee, noudata sitoumuskauden loppuun asti (2027).
- o toimenpiteeseen ilmoitettu uudet nurmet => viljavuustutkimus (maalaji vain turvetta) **30.9. mennessä.**

Rajoite: jos samalla alalla ympin 1, 2, 4 tai 7 toimenpide.

Ei makseta suojakaista-alalle (Ehdollisuus).

6) Valumavesien hallinta (tarkista kasteluveden otto lupa)

=> Ilmoita toimenpide peltotukien haussa kasvulohkoille. (Muutos)

- o Jos aikaisemmin valittu, niin valitse => vipu ei huomautta.
- o Kun valitset, niin sitoumuskauden loppuun asti sitoutuu.

Voi valita, jos loholla on:

- Säättösalaojitus, tai..... 77 €/ha
- Altakastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä... 214 €/ha

sekä jokin seuraavista kolmesta ehdoista täytyttävä:

1. Lohkon sijaittava happamalla sulfaattimaalla (laboratorion tekemä maa-analyysi tehty **viimeistään 30.9.**), tai
2. maalaji turve, viljavuustutkimus, näyte analysoitu **viimeistään 30.9.**, tai
3. peruslohkon alalla 2015 - 2022 välisenä aikana ainakin yhtenä vuonna on ollut valumavesien hallinta -toimenpide.

=> Tee muistiinpanoja hoitotoimenpiteistä. Valvotaan. Huom!

7) Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät 500 €/ha

Voi valita yhden torjuntamenetelmän kasvulohkolle. **Luomu** vain kohdan F. => **Laadi** kasvukauden alussa **31.5. mennessä** ennakkosuunnitelma lohko- ja kasvikohtaisesti ja **toimita kuntaan** päätukihaun yhteydessä. Suunnitelman pohja löytyy Ruokavirasto.fi.

- A)** mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautilien tai tuholaisten torjunnassa.
- B)** kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla. Säilytä kate sadonkorjuuseen asti.
- C)** hyönteisverkot.
- D)** pölyttäjähönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautilien torjunnassa. **E)** makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa. -> A, D ja E, joka vuosi hankittava uudet.
- F)** kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla. (vähintään 90 %). Luomulohko voi myös valita. **Katetta** lisättävä/hoidettava tarpeen tullen. => katteen käyttöä seurataan 2026.

8) Lintupellot (alat Vipu -karttatasolla) max 50 % 600 €/ha

=> Peltotukien haussa valitse toimenpide ja lintupelto lohkot.

Lohkoille, jotka on tunnistettu paikkatietoaineiston perusteella luonnonvaraisten kurkien, hanhien tai joutsenten merkittäviksi muutoinaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi. 2017-2025 aikana haettu vähintään kaksi kertaa vahingonkorvausta Elinvoimakestyksen kautta.

- o Viljeltävä lintujen suosimia tuotantokasveja tavanomaisen viljelykäytännön mukaan, tavoitteena normaalisatoa tuottava kasvusto.
- o Alan tulee vähintään olla 10 ha. Lintuja ei saa häiritä.
- o **Dokumentointi** lohkon kasvuston käytöstä laajamittaiseen lintuparvienvälähdykseen ja ravinnon hankintaan; kuvia vaurioista ja linnuista lohkoilla.

EKOJÄRJESTELMÄTUKI (Eko) (Vapaaehtoinen)

o Perustulotukea hakeva voi hakea. Hae päätukihaussa. Yksivuotinen.

1) Talviaikainen kasvipeite 40 €/ha

- o käy peltoala, pysyvien kasvien ja pysyvien nurmien ala.
=> **ei saa kyntää eikä muutoin muokata**, ja alalla oleva **sänki- tai kasvipeite on säilytettävä** 31.10.- 31.3. (**Muutos**)
- o Sänkikesannoksi tukihakuvuonna ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana, jos ei syys kylvä.
- o Syysilmoituksella ilmoitetaan kasvipeitteiset alat.
- o **Huom! Ehdollisuuden** talviaikainen vähimmäismaanpeite **33 %** peltojen ja pysyvien kasvien alasta oltava kasvipeitteisiä ajalla 31.10.- **31.12.**

KASVIPEITTEISYYS JA SÄILYTYS

Ehdollisuuden talviaikainen vähimmäismaanpeite 33 %:

*kasvi, sänki, kasvijäte, kevyesti muokattu säilytys 31.10 – 31.12.2026

Ekojärjestelmätuki talviaikainen kasvipeite (aito + sänki):

*muokkaamaton ja kasvipeitteinen (myös pysyvä nurmi) säilytys 31.10. – 31.3.2027 (**Muutos**)

- o **KASVIT, jotka käyvät Ekojärjestelmän kasvipeitetukeen => katso sivu 6 ja Ehdollisuus** vähimmäismaanpeite 33 % -kasviluettelo.
- o Maksu koko alalle, jos ehdot täyttyvät.

Ei makseta jos:

- o jos 2023 alkaen muusta käytöstä maatalousmaaksi otetulle alalle.
- o Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille.
- o ympäristösitoumuksen; suojavyöhykkeille, turvepeltojen nurmille.
- o ympäristösopimuksen maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan alalle.

2) Luonnonhoitonurmet (Eko) max 25 % 55 €/ha

- o kasvuston tulee koostua 2026 kylvetyistä tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista. Perustaminen: Siemenseoksen painosta **enintään 20 %** typensitojakasveja. Muistiinpanoihin; kasvilajit ja niiden osuudet. Monilajisiksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat aiemmin kylvetyt nurmikasvustot voidaan hyväksyä, jos kasvusto koostuu pääasiassa heinä- tai muista nurmirehukasveista => uudista kasvusto, jos alle 50 %.
- o Jos säilytys **talven yli 31.3.** asti (1.4. voi kyntää) => maksetaan myös **ekojärjestelmän** talviaikainen kasvipeitetuki.

Viljely katso Luonnonhoitonurmet ja Viherlannoitusnurmet

Ei makseta, jos:

- o 2023 alkaen maatalouskäyttöön muusta käytöstä otetuille aloille.
- o Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille.
- o Luomukorvausta ei makseta, jos toimenpide lohkolle valittu.

Huom! Luomukotieläinchorotus maksetaan alalle, jossa täyttyy 0,5 ey/ha.

3) Viherlannoitusnurmet (Eko) max 25 % 100 €/ha

- o Siemenseoksessa oltava **vähintään 4 eri lajia (nurmikasveja)** ja seoksen painosta **vähintään 20 %** oltava typensitojakasvia=> ei voi täydennys kylvää keväällä. Kirjattava muistiinpanoihin **vuosittain**; kasvilajit ja niiden osuudet.
- o Kasvuston tulee koostua 2024, 2025 tai 2026 kylvetyistä tai 2023 suojakasvin kanssa kylvetyistä **nurmikasvien ja typensitojakasvien seoksesta**.
- o max 3 vuotta peräkkäin tuki.
- o Jos säilytys **talven yli 31.3.** asti, maksu **eko** talviaikainen kasvipeitetuki.

Ei makseta: 2023 alkaen maatalouskäyttöön muusta käytöstä otetuille aloille, eikä Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille.

Luomurajoite jos luomusitoumus, niin ei voi valita Eko viherlannoitusnurmi.

VILJELY Luonnonhoitonurmet (lh) ja Viherlannoitusnurmet:

- o Voi ilmoittaa pysyvälle nurmelle.
- o Niitto viimeistään 15.9. mennessä, jos tukea useana perättäisenä vuonna. Jos vaikea rikkakasvusto, niitto joka vuosi viimeistään 15.9.

=> Jos 2025 ei niittoa todettu pinta-ala monitoroinnissa, **niitettävä 2026, paitsi jos on paikkaan sidottu valokuva niitosta 2025. (Tarkennus)**

(Vipu kartta tasosta voi katsoa, onko niitetty 2025).

- o Lannoittaa ei saa koko kalenterivuonna. Kasvinsuojeluaineita saa käyttää vain kasvuston päättämiseen. => jos olet käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna luonnonhoitonurmen (viherlannoitusnurmi) päättämiseen, et voi seuraavana vuonna sitoutua samalle alalle toimenpiteeseen. Jos vaikea rikkakasvitilanne, pesäketorjunta sallittu. (Muutos)
- o Muokkaus sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- o Säilytys 31.8. asti, **paitsi toisesta vuodesta** on syyskylvöisten kasvien kylvö ja kylvöön liittyvä lannoittaminen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu **15.7.** alkaen. (**Muutos**)

4) Monimuotoisuuskasvit (Eko) max 25 % 210 €/ha

- o **Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit => perusta vuosittain;**
  - o Siemenseoksessa saa olla vain kahden tai useamman seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: Auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, apilat, kelta-, sini- ja valkolupiini, virnat, ruis- tai ahdekaunokki, malvat, kehäkukat, öljypellava, mesikät, unikot, kesälemmikki, suvikakkarat, kesäharso, sinappi, tattari, rapsi, retikat, maloppi, kesämalvikki, rypsi, herne ja härkäpapu.
  - o **lisäksi seoksessa saa** olla muita (kuin yllä) kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja **enintään 30 % siemenseoksen** painosta, ei hampun siemeniä, ei heiniä.
  - o **Riistakasvit => perusta vuosittain;**
  - o Kasvuston etäisyys vähintään 50 m tiestä jonka liikennetiheys on yli 3000 autoa/vrk. (käyttö riistan ruokintaan pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla.
  - o Siemenseoksessa saa olla **vain** kahden tai **useamman** seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, rypsi, rapsi, sinappi, herne, härkäpapu, rehukaali, retikat, rehusokerijuurikas, nauriit, ruisvirna, rehuvirna, ruistankio, heinäkasvit, apilat, sikuri, kumina, mailaset, keltamaite, hunajakukka, keltio, heinäratamo.
  - o Viljan, heinäkasvin ja apilan seoksessa on lisäksi oltava **aina** myös jonkin muun edellä mainittujen kasvin siemeniä, joka ei ole heinä, apila tai vilja.
  - o Heinäkasveja saa olla **max 20 %** siemenseoksen painosta.
  - o Siemenseoksessa **saa olla muita**, kuin yllä olevia max 15 % seoksen painosta. Ei kuitenkaan hampun siemeniä.
  - o **Niittykasvit:**
  - o Siemenseoksessa oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan sekä vähintään kahden seuraavan niittykasvin siemeniä: harakankello, valkoilakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma, ruiskaunokki, kehäkukka, hunajakukka, kumina.
  - o **Lisäksi** seoksessa voi olla muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei heinien siemeniä.
  - o jos tuki 2 vuotta peräkkäin -> perusta seoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia seoksella niittykasvit ja peltolintukasvit.
  - o **Peltolintukasvit:**
  - o Siemenseoksessa oltava edellä lueteltujen vähintään yhden niittykasvin lisäksi myös vähintään yhden kasvin siemeniä seuraavista: pellava, durra, tattari, hirssi, maissi, auringonkukka, kvinoa, rypsi, rapsi, sinappi, mesikät, virnat, viljat, sikuri, herne, härkäpapu.
  - o Viljojen siemeniä voi olla seoksessa enintään 50 kiloa/ha.
  - o Seoksessa voi olla lisäksi muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan heinän siemeniä.
  - o jos tuki 2 vuotta peräkkäin => perusta seoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia seoksella niittykasvit ja peltolintukasvit.
- VILJELY Monimuotoisuuskasvit:**
=> selvityspyyntöjä kasvustosta. (**Tarkennus**)
- o voi olla syyskylvöisillä kasveilla perustettu 2025.
  - o Kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen.
  - o Voi kylvää seoksen kasvulohkolle myös kaistoina tai saarekkeina.
  - o Kylvä seos tasaisesti koko kasvulohkolle, että muodostuu peittävä kasvusto. => **jos ei peittävää kasvustoa muodostu, ei tukea (Muutos).**
  - o Muistiinpanoihin **vuosittain** siemenseos kasvilajit ja niiden osuudet.
  - o Lannoitus vain perustamisen yhteydessä. Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää koko kalenteri vuonna, paitsi vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana tehtävänä ruiskutuksena. Muokkaus sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Ei saa laiduntaa. Niitto aikaisintaan 1.8. Riistakasvien sadon saa korjata myös **ennen 1.8.** jos riistaeläinten ruokintaan.
  - o Kasvuston säilytys 15.9 asti. => aikaisintaan 16.9. muokkaus tai päättäminen kasvinsuojeluaineilla.
  - o **Rajoitteita maksuun:**
  - o Luomukorvausta ei makseta, jos toimenpide lohkolle valittu mutta Luomukotieläinchorotus maksetaan, jossa täyttyy 0,5 ey/ha.
  - o Samalle alalle ilmoitettu niittykasvit tai peltolintukasvit tuki enintään kahtena peräkkäisenä vuonna, => kasvusto perustettava niittykasvit ja peltolintukasvit seokselle, jossa kaksi kasvilajia on vähintään monivuotisia.

EHDOLLISUUS

(entinen täydentävät ehdot)

KOSKEE KAIKKIA VIJELIÖITÄ (myös luomu)

Noudattaminen on useimpien viljelytukiin ehto.

Lue koko [Ehdollisuus -opas](#) Ruokavirasto.fi sivuilta.

Pysyvän nurmen säilyttäminen. Viiteosuus 2018.

- o maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen ja joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään *seitsemään vuoteen => kahdeksantena vuotena muuttuu pysyväksi nurmeksi (Muutos)*. Nurmivuodet nollaantuvat, kun lohkolle ilmoittaa muun kuin nurmivuotia kerryttävän kasvin.
  - o Pysyvä nurmi voi olla pellolla tai luonnonlaidun ja -niityllä.
- Jäädyttävät nurmivuotien kertymisen:**
- o Suojavyöhyke.

Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala

Pysyvä nurmikasvusto

- o **Vuodesta 2023 alkaen** raivaamalla tai muutoin maatalousmaaksi otetuilla turve- tai muilla aloilla (raiviot sekä aiemmin turvetuotannossa olleet alat) oltava pysyvä nurmikasvusto.
- o nurmikasvusto voidaan uusia vain suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
- o Ei saa kyntää.
- o **Ei voi ilmoittaa** ympäristösitoumuksen tai **ekojärjestelmätuen** mukaisia nurmitoimenpiteitä.

Pysyvä nurmikasvusto ei koske;

- o **Ei koske lohkoa**, joka **31.12.2022** ollut viljelykelpoisia siten, että peruskunnostus toimenpiteet on tehty ja alaa voidaan viljellä tavanomaisen sadon tuottamiseksi.
- o **jos teet viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistoa** ja peruslohkon muotoa parantavia muutoksia. Alan on rajauduttava olemassa olevaan peruslohkoon sekä oltava kooltaan alle 0,5 ha ja enintään 5 % peruslohkon alasta. (hyväksyntä peltolohkokisterin ajantasaisuudessa)
- o tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja.

Turvemaiden vaatimukset 1.1.2025 alkaen

- o Jos uudistat nurmelta nurmelle lohkon, joka on pysyvää nurmea ja turvemaata, voit kyntää sen vain kerran neljän vuoden ajanjaksolla => koskee aloja, jotka ovat olleet maatalousmaata jo ennen 2023. Voit jatkossakin kylvää tällaiselle pysyväksi nurmeksi muuttuneelle turvemaalle myös muita kuin nurmikasveja => jolloin pysyvän nurmen merkintä poistuu.
- o ei saa ottaa maa-ainesta/ ei saa polttaa/ei saa kaivaa uusia avo-ojia paitsi, jos kaivuu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai useita maanomistajia koskeviin peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeisiin.
- viljelijän osoitettava **maanäynteillä**, että lohko **ei ole** turvemaata, jos hän aikoo edellä mainittuja toimenpiteitä lohkolle suorittaa.

Sängenpolttokielto

=> *Ei koske luomutiloja tai siirtymävaiheessa olevia. (Muutos)*

- o Viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa, eikä korjaamatonta kasvustoa.
- o Ei koske nurmea.

Suojakaistat vesistöjen varsille (Vipu)

=> *Ei koske luomutiloja tai siirtymävaiheessa olevia. (Muutos)*

- o Vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätettävä vähintään 3 metrin muokkaamaton, kasvipeitteinen suojakaista (Jos yli 4 m, tee oma kasvulohko, ilmoita "Suojakaista"). Kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista. Ei puuvartisia kasveja.
  - o Suojakaista on perustettava kylvämällä monivuotisia nurmikasveja. Voi perustaa suojaviljaan. Ei vuosittaista niittovaatimusta.
  - o Ei sijaitse vesistön varrella, jos pellon ja vesistön välillä on muuta aluetta vähintään keskimäärin 10 m, eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle tai jos pelto sijaitsee tulvapereneen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.
- Ei saa käyttää** kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita. Jos on **vaikea** rikkakasvitilanne, niin ota yhteyttä alueesi Elinvoimakeskukseen, lomake 443.

Suojakaistat kaltevilla mailla vesistöön päin olevat lohkot näkyvät Vipusta. Sama ehto kuin suojakaistat.

Natura 2000 –alueen pysyvät nurmet

- o Jos lohkolle on pysyvää nurmea ja osakin lohkoista sijaitsee Natura-alueella, koko peruslohko on herkkää pysyvää nurmea. -> voit halutessasi jakaa lohkon tukihaun päättymiseen mennessä Natura-alueen rajauksen mukaan.

Vaatimukset: ala säilytettävä nurmella.

Ei voi ilmoittaa: siirtonurmea, ympäristökorvauksen suojavyöhykettä tai turvepeltojennurmea, **ekojärjestelmätuen**; luonnonhoitonurmea tai viherlannoitusnurmea.

Nurmen kasvuston uusiminen vain erityisestä syystä, jos uudistamiseen ei liity kyntämistä. -> ilmoitus kirjallisesti maaseutuelinkeinoviranomaiselle ennen aloittamista.

Puiden leikkauskielto Maatalousmaalla olevia puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5.-31.7. (Ei koske pysyviä kasveja eikä ympäristösopimukseen kuuluvaa).

Lannoitus (Ehdollisuus -opas) -> koskee kaikkia tiloja

- o Lannan levitys kielletty 1.11. – 31.3.
- o Ei lannoitteita lumipeitteeseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan. Ei levitystä, niin että valumia vesiin.

Vesistöjen varret ja kaltevat alat:

- o Lannoitus on kiellettyä 5 metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä.
- o Kotieläinten laidunnus on sallittu vesistöjen varrella.
- o Jos peruslohko on kokonaan tai osittain vähintään 15 % kalteva, lietalannan, virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen on sallittua ainoastaan sijoittamalla. Ehtoa on noudatettava silloin, jos kalteva ala on vähintään 25 aarin (0,25 ha) kokoinen.

Viljavuustutkimus

- **Ympäristökorvauksessa (5 v välein)** => koskee ympäristökorvausta hakevia tiloja. Vaaditaan lohkoista, joiden kasvia on sallittu lannoittaa -> ei vaadita korvauskelvottomista (mutta Ehdollisuudessa pitää ottaa, jos lannoittaa) eikä alle 0,5 ha lohkoista.
- o Tulokset oltava voimassa, kun lannoittaa. **Uusista** viljelijän hallintaan tulleista lohkoista tutkimus sitoumusvuoden loppuun mennessä, **mutta** Ehdollisuudessa oltava voimassa, jos lannoittaa.
- o Kasvit, joista ei vaadita ympäristökorvauksessa viljavuustutkimusta, koska lannoitus ei ole sallittua: kesannot, Ekojärjestelmätuen; luonnonhoitonurmi ja viherlannoitusnurmi, ympäristösopimusalat, suojakaista (kasvikoodi), viljelemätön. Jos muokkaat kasvuston ja lannoitat => viljavuustutkimus.
- o Perustamisvuoden jälkeen, viljavuustutkimusta ei vaadita kasveilla suojavyöhyke, monimuotoisuuskasvit. (lannoitus vain perustamisvuonna)
- **Ehdollisuudessa** (korkeintaan 10 v vanha analyysi) => kaikkia koskeva (ympäristökorvauksen analyysi on ok, jos voimassa lohkolle)
- o jos lannoittaa, oltava voimassa oleva analyysi, joka on teetetty akkreditoidussa laboratoriossa.
- o Alle 0,50 ha lohkoista ei tarvitse teettää analyysia (sama ympässä)
- **Fosforin (P) osalta viljavuusluokka ja Typen osalta maalaji.**
- o Fosforilannoituksen voi tehdä myös viljavuusluokka 6 tasoilla (kokonaisfosfori => katso poikkeukset), typpilannoitusta varten pitää maalajianalyysi teettää erikseen.

Fosforin ja typen lannoitusrajat => katso Ehdollisuus -opas

Kokonaisfosfori huomioon (tarkista poikkeukset Ehdollisuus -oppaasta)

Lanta-analyysi => koskee kaikkia tiloja

- o teetä lanta-analyysi 5 vuoden välein. Määriteltävä liukoinen typpi, kokonaistyyppi ja kokonaisfosfori.
- o koskee tilaa, jolla syntyy tai joka käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolla enemmän kuin 25 m³ vuodessa.

Kesannot => niitä tai laidunna 15.9. viimeistään (jos ei muuta tehty)

- o **Viherkesanto** on alaa, joilla on heinä- tai muita nurmirehukasveja yli 50 % kasvulohkon alasta. Et voi ilmoittaa viherkesantona esimerkiksi riistakasveja kasvavaa (ilmoita Ekojärjestelmä monimuotoisuus riista tai yksivuotisia kylvettynä seoskasvustona).
- o **Kylvö:** 30.6, jos ei ole ennestään viherkesantoa.
- o **Sänkikesanto** on edellisen kasvukauden viljan, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmaustekasvien sängen peittämää ja muokkaamatonta. Jos kasvustoa, niitto viimeistään 15.9.
- o **Säilytä** kesannon kasvusto 31.8. asti, paitsi jos syksyllä kylvettäviä kasveja niin voit päättää, muokata ja kylvää kasvuston 1.8. alkaen.
- o **Lannoitus** on kielletty, paitsi jos kylvät syyskylvöisen kasvin, niin 1.8. alkaen.
- o **Kasvinsuojeluaineita** voi käyttää **viher- ja sänkikesannolle** 1.9. alkaen, paitsi jos kylvät syyskylvöisen kasvin, niin 1.8 alkaen.
- o **Avokesanto**, perusteltava syy: kasvukaudella ilman kasvipeitettä tai sänkeä. **Maataloustoiminta** vaatimus täyttyy avokesannolla; jos muokkaat tai torjut vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja kasvinsuojeluaineilla, tai jos kasvustoa, niin niitat viimeistään 15.9.

Talviaikainen vähimmäismaanpeite (Ehdollisuus-opas)

=> Ei koske luomutiloja tai siirtymävaiheessa olevia. **(Muutos).**

Vähintään 33 % pellon ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta oltava kasvipeitteistä **ajalla 31.10 – 31.12.** (sis. kevennetyn muokkauksen)

o Vaatimusta ei voi täyttää pysyvällä nurmella.

Vähimmäismaanpeitteeksi ehdollisuudessa käy alla olevat kasvit **sekä ekojärjestelmätuen** talviaikainen kasvipeitteeseen tietyin poikkeuksin:

- o viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki. -> **kemiallisesti** tuhottu **sänki** käy (käy myös ekojärjestelmätuen kasvipeite.)
- o syyskylvöiset kasvit
- o nurmikasvit ja ruokohelpi, (ei pysyvä nurmi), (=> pysyvät nurmet käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite tietyin ehdoin).
- o luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet
- o mansikka
- o monivuotiset energia –ja puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- o kerääjäkasvit ja väliskasvit
- o maanparannus ja saneerauskasvit
- o monimuotoisuuskasvit
- o viherkesannot
- o talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot
- o **Muokkaamattomat alat**, jos maan pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä **kasvijätettä tai korjaamaton kasvusto:** kaalikasvit, salaattit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, sokerijuurikas. juurekset (ei porkkana, paitsi jos korjaamaton kasvusto –aito kasvipeite), piparjuuri, maa-artistokka. (= > **kasviäite** ei käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o suojavyyhykkeet ja turvapeltojen nurmet, (= > ei käy ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o **Kevennetysti muokatut alat hyväksytään**, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella **yhteen kertaan ajaen kasveilla:** nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen alat. (= > ei käy kevennetysti muokatut ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite)
- o **Kemiallisesti** tuhottu nurmikasvien sänki käy.
- o **Sänki- tai avokesannoksi** tukihakuvuonna ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana, jos ei syyskylvöä. (= > ei käy myöskään ekojärjestelmätuen talviaikaisessa kasvipeitteisyydessä, mutta käy jos syyskylvö)

Viljelykierto; yksivuotinen ja monivuotinen tai**Viljelyn monipuolistaminen**

o Vipu neuvoja näyttää koskeeko vaatimus tilaa.

Tilan maatalousmaa =
Peltoala + Pysyvät kasvit + Pysyvä nurmi

Ei koske seuraavia tiloja, jos:

- o yli 75 % tilasi **peltoalasta** on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- o yli 75 % tilasi **maatalousmaasta** on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- o tilasi **peltoala** on enintään 10 hehtaaria.
- o **tilasi maatalousmaa on luonnonmukaisessa tuotannossa** (luomuvalvonta tilat). Jos vain osa pinta-alasta on luonnonmukaisessa tuotannossa, viljelykiertovaatimus ei koske sitä osaa tilastasi, joka on luonnonmukaisessa tuotannossa.

Yhteenveto

- o Jos **peltoalalla** ei ole ollut yksivuotisia kasveja vuonna 2025 on viljelijä vapautettu vuonna 2026 molemmista vaatimuksista. Jos **peltoalalla** on vuonna 2026 yksivuotisia kasveja, joita viljelykiertovaatimus koskee, tulee vuonna 2027 jommankumman vaatimuksen toteutua.
- o Jos viime vuonna alalle on ilmoitettu **tuen peruminen**, niin kyseinen ala ei ole viljelykierron yksivuotisten kasvien viljelyalan tarkastelualassa tänä vuonna.
- o Satelliittiseurannan tulos vaikuttaa viljelykiertoon ja monipuolistamiseen.

Valvonta ja seuraamus (Uutta)

- o Jos **maatalousmaan ala on enintään 30 ha**, tilaasi ei kohdistu ehdollisuuden valvontaa tai seuraamuksia viljelykierron ja viljelyn monipuolistamisen vaatimuksen osalta. Jos **haet kerääjäkasvien tukea**, viljelykierron ja viljelyn monipuolistamisen **pitää täyttyä myös enintään 30 ha tiloilla.**

Viljelykierto; yksivuotinen ja monivuotinen viljelykierto:

- o **Viljelykiertovaatimus ei koske:** heinä- ja nurmirehukasveja, monivuotisia viljelykasveja, kesantoja, perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta, keräkaaleja, sipuleja, puna- ja keltajuurikasta. **Puhdaskaura, jos on tuotantosopimus, niin viljelykierto ei koske (Uutta).**

→ **YKSIVUOTINEN VILJELYKIERTO** (Ehdollisuus opas)

- o tarkastellaan hakuvuonna niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna (2025) viljelty yksivuotisia kasveja. (Vipu karttataso) => Näiden kasvulohkojen **alasta 33 %** pitää vaihtua toiseksi kasviksi.
- o **Peltojen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta** vaatimukseen.
- o yksivuotista viljelykiertoa voi täyttää **välikasvilla**. (Monivuotista ei)
- o **Väliskasvit** => Ilmoita välikasvi päätukihaussa kasvulohkotiedoissa.
- o Kylvö viimeistään 31.8. ja säilytys 31.10. asti.
- o Välikasvi on viljelykasvin jälkeen samana vuonna kylvettävä toissijainen viljelykasvi, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston. Voi kylvää yhtä aikaa pääkasvin kanssa.
- o **Lannoitus** määräytyy keväällä ilmoittamasi kasvin perusteella, jos lannoitat pääkasvin sadon korjaamisen jälkeen alaa, annettu lannoitus ei saa ylittää pääkasvin lannoituksen sallittua enimmäismäärää. **1.9. alkaen** annettu lannoitus lasketaan syyslannoitukseksi ja lasketaan seuraavan vuoden lannoitusmääriin.
- o Yksivuotisen viljelykierron tarkastelussa voi täyttää välikasvilla viljelykiertoa -> Vipuun taso, jossa 2025 1-vuotinen pääkasvi tai välikasvi, jos on ilmoitettu; jos välikasvi on, niin viljelykierto nollaantuu.
- o Ehdollisuuden vähimmäismaanpeite, jos säilytys **31.10. - 31.12.**
- o Ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite, jos säilytys **31.10. – 31.3.**
- **MONIVUOTINEN VILJELYKIERTO;** (tarkastelu 2023 =>)
- o Monivuotinen viljelykierto on toteuduttava **ensimmäisen kerran 2026.**
- o Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla **enintään kolme vuotta peräkkäin**, eli neljäntenä vaihda kasvi.
- o **Välikasvilla ei voi täyttää usean vuoden viljelykiertoa. (Muutos)**

Viljelyn monipuolistaminen

- o Jos **peltoalasi** on 10 - 30 ha; viljele vähintään 2 eri viljely kasvia, pääkasvia saa olla enintään 75 % tilan peltoalasta.
- o Jos **peltoala** on yli 30 ha; viljele vähintään 3 eri viljely kasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta, ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus enintään 95 % peltoalasta.